

XI Konferencja „Ustawa 2.0 - biblioteki i bibliotekarze w nowej rzeczywistości” (sprawozdanie)

XI Konferencja „Ustawa 2.0 - biblioteki i bibliotekarze w nowej rzeczywistości” miała miejsce 22 listopada 2019 w Dolnośląskiej Bibliotece Pedagogicznej we Wrocławiu. Organizatorem konferencji była Korporacja Bibliotekarzy Wrocławskich i Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu.

O godzinie 9:00 uczestników przywitały: prezes Korporacji Bibliotekarzy Wrocławskich Ewa Grabarska i prof. Maria Piętowska-Majerowicz otwierając pierwszą część konferencji poświęconą wpływie Ustawy 2.0 na działalność bibliotek i pracę bibliotekarzy.

Pierwszy zabrał głos zastępca dyrektora Biblioteki Głównej Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu dr Dawid Kościwicz omawiając rolę biblioteki ekonomicznej w strukturze i działalności uczelni po reformie szkolnictwa wyższego Ustawą 2.0.

Na początku przedstawił umocowanie biblioteki akademickiej w Statucie Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Potwierdzeniem tego faktu jest wymienienie Biblioteki Głównej Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu i Rady Bibliotecznej w statucie uczelni. Dyrektor Biblioteki Głównej Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu jest też pełnoprawnym członkiem Rady Naukowej Uczelni.

Zwrócił też uwagę, że na wrocławskich uczelniach w statucie uczelni często nie ma wymienionej rady bibliotecznej a dyrektor biblioteki nie jest w statucie nawet uwzględniany. Na Politechnice Wrocławskiej w statucie uczelni nie ma nawet słowa biblioteka, nie jest wymieniona również rada biblioteczna.

Omawiając umocowanie bibliotekarzy dyplomowanych w Statucie Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu podkreślił wyjątkowość faktu zaliczenia ich do grupy pracowników badawczych. Na Politechnice Wrocławskiej bibliotekarze dyplomowani zachowują status do 30.09.2020 potem zaliczani będą do pracowników niebędących nauczycielami akademickimi.

Komentując zmiany w czasie pracy powiedział: „Wymiar urlopu i czas pracy bibliotekarzy jest szczególnie nieujednolicony i zależy od klimatu politycznego na Uczelni”. Podał następujące przykłady: tygodniowy wymiar czasu pracy bibliotekarzy Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu zostanie podniesiony z 36 godzin na 40 godzin od 01.10.2020 a w Szkole Głównej Handlowej od 01.07.2020.

Kolejny temat „Ustawa 2.0 - a bibliotekarze w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu” Doroty Małysiak z Biblioteki Głównej Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu zaczęła od historycznego przeglądu przepisów o bibliotekach uczelnianych i ich pracownikach. Przedstawiła również aktualny stan prawny na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu: jest nowy regulamin organizacyjny Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, nie ma regulaminu płacowego a regulamin pracy powstanie do końca lutego 2020 roku. Zaznaczyła wyraźnie, że w Statucie Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu jest mowa o dodatkowym wynagrodzeniu za każdą godzinę pracy na drugiej zmianie.

Drugą część konferencji rozpoczęła, wypowiedzią o sytuacji na uczelniach po wprowadzeniu Ustawy 2.0, dyrektor Biblioteki Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu Dominika Sidorska.

Dyrektor Biblioteki Akademii Muzycznej we Wrocławiu Magdalena Wiącek omówiła aktualną sytuację prawną w 8 bibliotekach uczelni muzycznych. Zwróciła uwagę, że nie ma zapisów o wymaganiach w stosunku do bibliotekarzy a podwyżka wynagrodzenia nastąpiła tylko w jednej uczelni. W dwóch takich uczelniach bibliotekarze dyplomowani zachowują status do 30.09.2019. Potem zaliczani będą do pracowników niebędących nauczycielami akademickimi, tygodniowy wymiar czasu ich pracy zostanie podniesiony z 36 godzin na 40 godzin a wymiar urlopu skrócony o 10 dni. Kustosze i starsi bibliotekarze nie zachowują już 36-dniowego urlopu. W sześciu uczelniach tygodniowy wymiar czasu ich pracy od 01.10.2019 został podniesiony z 36 godzin na 40 godzin a w dwóch uczelniach nastąpi to od 01.01.2020 roku.

Dyrektor Biblioteki Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu ks. dr Jerzy Witczak podkreślił, że uczelnie kościelne nie podlegają Ustawie 2.0 za wyjątkiem Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego ale tylko w działach V, VI (punkty 2 i 3), X i XI. Kongregacja ds. Nauki i Wiary w Watykanie zaleca uczelniom krótki statut. Pracownicy mają spełniać warunki wymagane od pracowników w uczelniach publicznych. W Katolickim Uniwersytecie Lubelskim nauczyciele akademicy mogą być bibliotekarzem naukowym i omawia się nawet jego obowiązki.

Alicja Portacha z Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej podkreśliła, że wg Ustawy 2.0 dyrektora biblioteki powołuje rektor na czas swojej kadencji. W Statucie Politechnice Warszawskiej nie ma Rady Bibliotecznej. Bibliotekarze dyplomowani lub tacy pracownicy, którzy spełniają wymienione warunki będą w grupie nauczycieli akademickich. Poleciała też treść bloga Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej na temat sytuacji bibliotek po wejściu Ustawy 2.0.

Pracownik Biblioteki Uniwersytetu Wrocławskiego zaznaczył, że nie ma dyrektora, są kierownicy. Wymagania dotyczące bibliotekarzy będą w Regulaminie Wynagradzania. Bibliotekarze dyplomowani tylko do 30.09.2019 byli nauczycielami akademickimi a starsi bibliotekarze zachowają 36 godzinny tygodniowy wymiar czasu ich pracy i 36 dni urlopu.

W trzeciej części konferencji moderatorami dyskusji - na temat zapisów w statutach uczelni, regulaminach pracy i w regulaminach wynagradzania odnoszących się do bibliotek i jej pracowników - były prof. Małgorzata Derkacz i prof. Maria Piętupczak- Majerowicz.

Podnoszono problemy: zakresu dyscyplin z aktualnymi zasobami bibliotek wydziałowych, braku awansu bibliotekarzy w ustawie, statucie uczelni i tego, gdzie powinna się ta kwestia pojawić.

Przytaczano ciekawe inicjatywy: wpisanie do programów studiów zajęć z informacji naukowej, prowadzonego przez dr Kamilę Augustyn w Instytucie Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Wrocławskiego przedmiotu Edytorstwo publikacji elektronicznych czy organizowanego na Politechnice Warszawskiej kursu o tym, jak podnieść widoczność w sieci.

W czwartej i ostatniej części konferencji Marek Urbański z Powiatowej Biblioteki Publicznej w Szamotułach pokazał - w prezentacji „PROMKA - czyli dwie w cenie jednej” - jak za pomocą koralików w sali zabaw, kawiarni, zainstalowaniu tablicy ogłoszeń i organizowaniu szkoleń przyciągnąć czytelnika do biblioteki.

Po konferencji na stronie internetowej Dolnośląskiej Biblioteki Pedagogicznej we Wrocławiu ukazało się opracowanie Beaty Malentowicz ze zdjęciami z konferencji.¹

Konferencja pokazała problemy wdrożenia nowej ustawy spowodowanych koniecznością przygotowania nowych przepisów uczelnianych. Brak szczegółowych zapisów w ustawie spowodował zupełną dowolność jej interpretacji na każdej uczelni. W rezultacie miejsce biblioteki i bibliotekarzy w ramach uczelni było potraktowane w dowolny sposób. Najważniejszymi skutkami tychże zapisów były dla bibliotekarzy zmiany: zaszeregowania do innej grupy pracowników, wymiaru czasu pracy i częściowo też wymiaru urlopu.

Opracowała Agnieszka Zabawczuk

¹ Malentowicz B. *Ustawa 2.0 - biblioteki i bibliotekarze w nowej rzeczywistości*
<https://www.dbp.wroc.pl/biblioteki/wroclaw/wroclaw-wydarzenia/archiwum-wydarzen/category/18-konferencje-spotkania> [online: dostęp 10.11.2020]